

GORICA

(Zjutranje izdanje.)

Izhaja vsa: torek in soboto ob 11. uri predpoldne za mesto ter ob 3. uri pop. za deželo. Ako pade na ta dneva praznik izide dan prej ob 6. zvečer. Stane po pošti prejemati ali v Gorici na dom pošiljan celoletno 8 K, polletno 4 K in četrtletno 2 K. Prodajase v Gorici v tobakarni Schwarz v Solskih ulicah, Jellersitz v Nunskih ulicah in Leban na Verdijevem tekališču po 8 vin.

Uredništvo in upravnništvo se nahajata v »Narodni tiskarni«, ulica Vetturini h. št. 9.
Dopise je nasloviti na uredništvo, oglase in naročnino pa na upravnništvo »Gorice«. Oglasi se računijo po petilicah in sicer ako se tiskajo 1-krat po 12 vin., 2-krat po 10 vin., 3-krat po 8 vin. Ako se večkrat tiskajo, računijo se po pogodbi.

Izdajatelj in odgovorni urednik Josip Marušič.

Tiska »Narodna tiskarna« (odgov. J. Marušič).

Razprava o avstrijskem Lloydju v proračunskem odseku poslanske zbornice.

Glasovanje v proračunskem odseku poslanske zbornice o podporah, katere dobiva tržaški Lloyd od države, je nekako mučno presenetilo vladne kroge. Pri vsem tem, da se je trgovski minister baron Call na vso moč trudil, da bi večina proračunskega odseka odobrila pogodbo, katero je vlada na podlagi § 14. sklenila z Lloydovim vodstvom, se to na predlog poročevalca Vukovića vendarle ni zgodilo. Nasproti temu je namreč proračunski odsek sklenil, da se ima izbrisati iz proračuna postavka 360.000 K, katero svoto se je na podlagi zgoraj omenjene pogodbe obvezala vlada plačati Lloydju za tri vožnje v južno Afriko. Sicer je poročevalec Vuković izjavil, da ni imel nikakor namena, da bi izrekel s svojim predlogom kako nezaupanje trgovskemu ministru Callu in da se ne sme takega namena podtikati tudi dotičnemu glasovanju ne, a pri vsem tem se govori sedaj o demisiji barona Calla.

Uradno časopisje se trudi dokazati, da je hotel proračunski odsek s svojim glasovanjem le proti § 14. demonstrirati ter da so hoteli pokazati odsekovi člani, da je skrajni čas, da se zabrani sklepanje pogodb, ki stanejo državo mnogo denarja, na podlagi tega paragrafa. Komur so pa znane zveze raznih listov z velikimi obrtnimi podjetji, ta se ne bode prav nič čudil, ako se ti listi trudijo, da bi prepričali svet, da ni bilo tozadevno glasovanje v proračunskem odseku nič drugega, nego le politična demonstracija.

Pri tem se pa popolnoma prezirajo pravi vzroki, ki so prisilili večino proračunskega odseka, da je spravila vlado v veliko zadrego, kajti ako bi imel priti pri ti priliki v upoštevanje § 14. in bi se hotelo jedino le proti njemu demonstrirati ter ga tudi odpraviti, potem ni za to poklican proračunski odsek, marveč ustavni odsek, ki se uprav te dni bavi z omenjenim paragrafom. Uzroki, ki so privedli proračunski odsek do takega sklepa, so pač vsi drugi. In te uzroke ni težko zapaziti onemu, ki je pazljivo sledil dotični razpravi v proračunskem odseku. Jeden izmed govornikov je namreč povedal, da plača vlada Lloydju za vsako tono blaga, ki je prepelje v južno

Afriko, 300 K, a da je blago te tone vredno le 40 K. Potemtakem plača vlada za prevoz blaga, katero hoče spraviti v južno Afriko kak producent, sedemkrat več, nego je blago vredno. Govorilo se je tudi v proračunskem odseku o velikih neredih pri Lloydju in celo o malverzacijah. Nekateri listi, in med njimi »Berliner Tagblatt«, trdijo pa z vso odločnostjo, da je na neuspešnem delovanju Lloydja in na njegovem slabem gnotnem stanju največ kriva Lloydova uprava sama. Omenjeni list trdi, da so visoki vožni Lloydovi tarifi in pa drugi neredi, ki se gode pri prevažanju blaga, krivi, da je velik del avstrijskega prometa prešel v Hamburg in v druge nemške luke. Ne da se sicer tajiti, da ne bi bilo Lloydju nekaj škodovalo tudi novo parobrodno društvo »Adria«, ali značilno je pri vsem tem dejstvo, da Lloydova uprava ni mogla še do dandanes dokazati, kako in zakaj je potrosila svoto od treh milijonov kron, katero svoto je znašal Lloydov deficit.

V proračunski razpravi se je o vseh teh točkah jako obzirno razpravljalo. Storilo se je pa to zaradi tega, ker je Lloyd pravzaprav nekako državno društvo. Članom proračunskega odseka so bile vse Lloydove hibe dobro znane, in zato pa so nekateri tudi naravnost povedali, da se Lloydovo podjetje nahaja popolnoma na krivem potu. Iz razprave o Lloydovih vožnjah v južno Afriko je bilo popolnoma jasno spoznati, da te vožnje niso prav nič odgovarjale potrebam avstrijskega izvoza v južno Afriko, ampak da niso imele nobenega drugega namena, nego prikazati Avstrijo kot državo, ki teži za velikimi preosnovami ter imajočo pred očmi svetovna podjetja. Potemtakem bi postalo društvo Lloyd bolj reprezentativno društvo, nego pa trgovsko društvo. Ako se ima pa pri 4 kronah dobička 26 kron izgube, potem je pa predrago plačana čast, katero bi zadobila Avstrija s tem, da sme tudi ona figurirati kot član svetovnega prometa na jugu Afrike. Res je sicer, da mora vsaka država nekaj žrtvovati za vzdrževanje svojega ugleda, ali dotične žrtve ne smejo nikdar prekašati denarnih močij dotične države. Kakor se vidi, pa bi slava, katero bi si naša država z dotičnimi vožnjami v južno Afriko na svetovnem prometnem polju pridobila, ne bila nikakor v razmerju s stroški, katere bi morala

zanj plačati in sploh z denarnimi sredstvi, čez katere razpolaga naša država. Zato pa je tudi proračunski odsek te stroške znižal ter jih izbrisal iz državnega proračuna.

Tudi dr. Körber je pred tremi leti sprožil misel o avstrijskem izvozu na Kitajsko. Uradno in neuradno, a plačano časopisje je to misel na vso moč poveščevalo. Ali trgovski krogi so koj uvideli, da je Körberjeva misel neizvedljiva in so bili prepričani, da bi morala Avstrija, ki bi se hotela na ta način izkazati s svojo kolonijalno trgovino, plačati vsako leto veliko milijonov deficita. Takih nesrečnih mislij in poskusov spravila je razprava v proračunskem odseku še več na dan, in ako je doživela vlada v proračunskem odseku svoj fiasko, ni bil tega kriv proračunski odsek, marveč bila je kriva le vladina lehkomišelnost, ali še boljše reči no nesposobnost.

Iz tega je razvidno, da poročevalec Vuković ni stavil svojega predloga iz političnih obzirov, ampak edino le iz stvarnih. Tu se ni hotelo demonstrirati proti § 14., ampak demonstrirati se je hotelo proti lehkomišelnosti, s katero se sklepajo tako važne denarne pogodbe s pomočjo § 14.

Pa kakor se je dr. Körber dolgo igral z ognjem, pri katerem se je kočno sam opeknel, istotako bi se znalo dogoditi, da pride pri raznih denarnih in enakih vprašanjih še do večjih iznenadenj.

Razprava o Lloydju je le prvi začetek, in vprašanje nastane, kaj bo, ako se kaj sličnega pripeti vladi tudi tedaj, ko pride do razprave o trgovinskih pogodbah.

Dopisi.

Iz Nabrežine. — Ker »Rdeči prapor« najbrže ne priobči poslanega mu popravka, prosim, da ga pa Vi objavite. Popravek, ki je bil poslan »Rdečemu praporju«, slove tako-le:

Slavnemu uredništvu »Delavec — Rdeči prapor« v Trstu.

Sklicujoč se na paragraf 19. tiskovnega zakona, zahtevam, z ozirom na poročilo, objavljeno pod zaglavjem »Shod pri Sv. Križu« v št. 7. z dne 17. februarja 1905 Vašega lista, da sprejmete v

istem roku, na istem mestu in z istimi črkami nastopni stvarni popravek:

1. Ni res, da »ko se je pa govornik zakotnega shoda, ki sta ga oba župnika v ponedeljek sklicala in na katerega sta zvalila tudi črne delavce iz Mirnega, dotaknil, sta blagoslovljena gospoda postajala jako nervozna« in da »ko jim je govornik predbacival, da tako vedenje ne dela svečenikom čast in da je lahko priti do zaključka in do opravičenega sumničenja, da sta bila od gospodarjev z namenom, da spravita z neresničnimi trditvami delavce v njih škodo na delo, za to najeta, sta bila oba nunca tako nestrpna, da smo morali dlje časa čakati, dokler sta se pomirila;« res je pa, da smo morali dlje časa čakati, ker so — vsled medklica sodruga Frandoliča: »Vrzite ga (kurata Čargota) skozi okno« — trezno misleči delavci vsi ogorčeni proti temu reagirali s klici: »Pustite naše duhovnike pri miru, preč s tako svobodo, preč s Kopačem« in bi prišlo gotovo do rabuke, ako bi ravno oba župnika zborovalcev ne mirila;

2. Ni res, da »tudi nekaj mežnarjev sta seboj privlekla;« res je pa, da so se vsi navzoči precej ob začetku shoda izkazali s povabili, doposlanimi jim od socialno demokratičnega sklicatelja;

3. Ni res, da »Čargo nam ni ničesar novega povedal kot to, da je o celi stavki slabo ali nič informiran;« res je pa, da je Čargo dobro informiran o stavki ravno od g. Kopača, ker je pazljivo poslušal njegov govor o »stavki klesarjev v Nabrežini in njenih vzrokih«, kojega je imel na javnem sbodu v Nabrežini dne 5. februarja t. l.;

4. Ni res, da »javno se je konstatiralo, da gospod župnik Čargo laže;« res je pa, da se je javno konstatiralo in g. Kopač je sam potrdil, da dobiva za svoje govore po 5 ali 6 kron;

5. Ni res, da »sploh občuje gospod Čargo mnogo s Favettijem in drugimi gospodarji;« res je pa, da Čargo občuje z vsakim, s kojim pride v dotiko, bodisi z g. Favettijem ali z g. Kopačem, kadar in kolikorkrat priložnost nanese.

V Nabrežini, 1. sušca 1905.

Angelj Čargo,
kurat.

PODLISTEK

V znamenju miru.

Povest. Spisal Janko Bratina.
(Dalje.)

— Hej, ti, koliko si pa poskril, koliko si nam utajil!

— Niti zrna ne, gospod oskrbnik, kakor je Bog v nebesih, ki me lahko kaznuje.

— Kaj? Pa se še hoče postavljati! Marš, hlapci, gori na kaščo, pa poberite, kar se gori dobi; jaz ga naučim, kdo je njegov gospod.

— Za božjo voljo, prosim, prosim, tarnal je kmetič, a nemška hlapčevska druhal je že ulomila v hišo in pobasala, kar se je le dalo.

— Prav ti bodi, dejal je oskrbnik, pa bi dal, kar nam gre; čemu pa tajiš žito?

— Gospod, vse kar — —

— Molči sedaj, pa oprtaj koš in nesi ga z nami. Glej, hlapci že gredo s kašče.

In so res pridrvili nazaj, obloženi z vsem, kar so mogli doseči.

Okoli se je kmetiču zasolžilo, ko je videl, da bo treba spet stradati in stiskati želodec, da spet ne bo kaj pod zob.

Oprtil je koš, nesel svoje žulje požeruhu v grlo. Šli so dalje.

Od hiše do hiše se je razlegal jok, povsod je bil le strah, povsod le žalost. Nikdo se ni upal reči nič, kajti vedeli so, da je potem še slabše. In tako je oskrbnik pobiral petkrat več kot desetino od vsega, hlapci so pa pokradli sploh kolikor so mogli.

Tam na koncu vasi je bila hišica stare Frke. Bila je udova brez otrok in že dokaj priletna.

Tudi tja je prišla druhal, in babnica je v strahu dala več kot desetino.

— Še, tu ni zadosti, kaj nas hočeš slepariti!

— Križ božji, zajavkala je starica, vse sem dala, kolikor je določeno in še več —

— Molči, tu nimaš govoriti!

— O Bog — — —

— Nič Bog, žita in drugega prinesi. Tu še manjka dosti.

Odšla je tresočih korakov in prinesla še nekaj, drugo so si hlapci vzeli sami.

— Bog te bo kaznoval, ti grdoba ti, požrešna, a še ni dobro tega izgovorila, ko jo je že hlapec lopnil po zobeh, da je skoro omahnila.

Drugi so se zasmeljali, trije štirje kmetje pa, ki so nosili vreče za njimi, so gledali srepo pred se, in pesti so se jim stiskale, kakor bi hoteli vsak hip

planiti na te ljudi, na te pijavke, ki jim sesajo kri iz života, ki jih molzejo kakor živino.

Pobiranje je bilo končano, oskrbnik je odšel naprej na pristavo in naročil hlapcem, kaj in kako.

Ti so potem signali še nekaj kmetov skupaj in začeli blago spravljati v razne posode in vreče. Jednaka žita so sesuli skupaj, mesnino stlačili v koše, in kokoši in piščance povezali, pa v košarice z njimi.

Kmetje, ki so morali to opravljati, so pač gledali kaj grdo in se jezili in togotili na oskrbnika in grofa, ki ne ve, kaj se tu dela, ki pa morda ni bil nič boljši kot njegov oskrbnik, ker sicer bi se bil za svoje ljudi, četudi jako odstranjene, vendar malo pobrigal.

So bili pač časi, kakoršnih Bog ne daj več nazaj, četudi so naši v nekaterih ozirih morda ravno tako slabi kot oni.

Kmetje so nesli vreče proti pristavi, hlapci so šli za njimi in se norčevali iz njih v svojem mešanem jeziku. Pol so govorili še svoj nemški dialekt, pol pa že slovensko.

Po poti gredé so srečali gospoda Antona.

Stopal je po stezi in si ogledoval kraje in hiše, ki so stale tu pa tam po bregu, ogledoval si je koščke polja in še velike šume gozda, koje so danes že izsekane, kojih danes ni več na Gori. (Dalje prih.)

Politični pregled.

Državni zbor.

V četrtek je poslanska zbornica nadaljevala razpravo o obrtni noveli. V ti seji je bil odgovoril ministerski predsednik baron Gautsch na interpelacijo poslanca Schönenerja glede intervencije skupne vlade povodom izjav pruskega finančnega ministra Rheinbarena o maloruskem vprašanju v Galiciji. Gautsch je izjavil, da je to vprašanje rešeno na prijateljski način. — Danes ima poslanska zbornica zopet sejo.

Odstop ministra za deželno brambo grofa Welsersheimba.

V parlamentarnih krogih se zatrjuje, da je minister za deželno brambo grof Welsersheimb odstopil in da je njegovim naslednikom imenovan fml. Schönauer, poveljnik vojnega zbora v Jožefovu na Češkem.

Kdo bo tirolski namestnik.

Danajska krščanska socialna „Reichspost“ poroča, da bo gotovo odpoklican tirolski namestnik baron Schwartzmann ob Veliki noči. To se še ni zgodilo doslej, ker ministerstvo noče takoj izvršiti izpremembe. Za njegovega naslednika pride resno v poštev kranjski predsednik baron Hein, a vlada se še ni odločila.

Ogrska kriza.

Ogrski kor. biró poroča z Dunaja: Bivši minister za trgovino dr. Ludvik Lang se je, po svoji avdijenci pri cesarju, izjavil, da je nade, v zvezi težkemu položaju, za povoljno rešitev sedanje krize.

Kmečki nemiri v Italiji.

Pri Sv. Marku Lamis v italijanski provinciji Foggia se je zbrala v sredo velika množica kmetov, ki je zahtevala, naj se odpravijo mitnice in carinske kolibe. Množica je tako močno razsajala, da so poklicali vojaštvo na pomoč, katero je množica vsprejela s kamenjem. Vojaki so morali na množico streljati, in so več kmetov ranili. Kmetje so nato grozili, da poderejo občinsko hišo. Odposlati so morali tje več vojštv.

Nova ustava za Transvaal in državo Oranje.

„Rand Mail“ poroča, da bo sredi meseca marca izšel kraljev odlok, s katerim se vpelje nova ustava. Volilno pravo bodo imeli najširši sloji prebivalstva.

Poljske zahteve.

Poljski listi objavljajo po peturburškem „Kraju“ zahteve, ki jih je izročil prof. Spasović v imenu takozvane miroljubne stranke ministru Witteju, in ki se imajo na podlagi 7. točke carskega ukaza dne 26. pr. l. v ministerski konferenci obravnavati. Šest jih je: 1. Poljski jezik naj se dopusti v administrativnih, finančnih in sodnih uradih poljskega kraljevstva, da se sme notranja manipulacija in dopisovanje vršiti izključno v poljskem jeziku. Vsak uradnik v kraljestvu mora znati poljsko. Poduk v poljščini ne sme biti prepovedan. Rusk. jezik ostane seveda splošni državni jezik. 2. V šolah naj se rabi poljščina. Zasebne šole naj dobe večjo prostost. 3. Poljski uradniki naj imajo ravno ista prava kot ruski. Odstranijo naj se vsi predpisi, ki izključujejo katoliške Poljake ali Ruse oženjene s katoliškimi Poljakinjami iz državne službe. 4. Odstranijo naj se vsi predpisi, ki branijo Poljakom pridobivanje zemljišč v nekaterih krajih ali na neki

Povest o mladem življenju.

† Bogomiru Cottiču v spomin spisal žalujoči prijatelj.

Povedati vam hočem povest, ne veselo in poskočno, ampak žalostno in turobno, povest o cvetki, katera je vzkliła in se razcvetela krasno, a koja je uničil kruti vihar, povest o orlu, ki je ponosno zletel nebu pod oblake, a ga je zadela smrtonosna svinčenka, povest o mladem življenju, krasno se razcvetajočem, polnem velikih upov in ponosnih naklepov, a kojemu je pritisnil angelj Azrael svoj mrzli poljub.

Oko se mi orosi, ko se spomnim na njega, meni tako dragega Bogomira, ki je bil, in ki ga ni več. Umril je, zasnival je večni sen in pokopali ga bodo, a z njim njegovo veliko srce in vse tiste njegove visoke misli in drzne načrte. Ako bi ga bili poznali, gotovo bi ga bili ljubili, in ako bi ga bili poznali tako kakor jaz, gotovo bi tudi vam krvavelo srce danes, ko ga ni več. Bil je namreč mladenič zlatega srca, dober in plemenit. Akoravno nadarjen, ni zaničeval slabših sošolcev in vedno jim je rad pomagal; zato so ga tudi vsi ljubili, on ni imel sovražnika med dijaki. Kdo

gotov način. 5. Občinam in deželi naj se da večja samouprava. 6. Uvedejo naj se poročna sodišča in nastavi Poljaki za sodnike.

Iz Macedonije.

Generalni nadzornik Hilmi paša je sporočil turški vladi, da kroži med holgarskimi ustaši govorica, da udere dne 14. t. m. iz Bolganje v Macedonijo 8000 mož pod vodstvom četovodij Sarafova, Čakalarova, Patkova in Popova.

Rusko-japonska vojska.

Poročila o strašnem klanju, ki se vrši ob reki Šaho in sploh na celi fronti, ki je dolga nad 120 kilometrov, neprestano že par tednov, so tako nasprotna drugo drugemu, da si človek niti od daleč ne more ustvariti niti približno pojma o položaju, v katerem se nahaja jedna ali druga bojujoča se stranka. Jedino v tem se poročila ujemajo, namreč da se bijejo sedaj v Mandžuriji tako srđiti boji, kakoršnih svet dosedaj še ni poznal. Ako bi bila poročila nemških in angleških listov resnična, potem bi bila popolnoma izključena vsaka nada na rusko zmago, kajti po teh poročilih so Rusi obkoljeni že od vseh strani od Japoncev, in Mukden pride že v najkrajšem času v japonske roke. Pa ne samo to. Rusi bi se sploh več ne mogli umakniti in je njih popolni poraz neizogiben. Tako slikajo nemški in angleški listi in sploh vse japonofilske časopisje položaj, v katerem se nahajajo sedaj Rusi. Po teh poročilih vsevajo japonski napadi na vsi črti, in Rusi beže povsod, ko se jim približajo Japonci.

Ker so Rusi 6. t. m. obrnili na zapadu svoje krilo proti severu, se nahajajo vsporedno z japonskim objemalnim krilom. Oba nasprotnika sta absolutno obdržala svoje pozicije. Vsak dan vjamejo ruski vojaki mnogo Japoncev. Po dnevu je bilo več važnih bojov pri Siaumitanu na cesti proti Sinmintinu. V noči od srede so Japonci vnovič napadli oddelek generala Rennenkampfa, sotesko Gutulin in pozicije pri hribu Patulin.

List „Journal“ je priobčil nastopno brzobjavko svojega posebnega poročevalca na bojišču: Mukden 7. (7. ura zvečer). Včeraj so se neprestano nadaljevali napadi in protinapadi, tekem katerih so Japonci vzeli vas Dačičao, ki so jo bili Rusi Japoncem iztrgali. Vse vasi zapadno od Mukdena so v razvalinah. Ob reki Hunho so čete generala Ščerbickega odbile več napadov Japoncev. Po vsakem napadu so Rusi zložili na kupe japonske mrličev, jih posuli z zemljo ter si na ta način ustvarili zavetje. Okolo 5 ure zvečer so Japonci po trdovratnem boju pričeli potiskati nazaj Ruse severo-zapadno od Mukdena ter so skušali severno od Mukdena dospeti do železnice. Štirje sibirski polki so pa v zvezi s silnim ognju naskočili Japonce in posrečilo se jim je zadržati sovražnika. Oba nasprotnika imata v sedanjem boju večje zube nego pri Liaojangu.

Dopisnik Reuterjevega biro v ruskem javnem stanu je v torek sporočil iz Mukdena: Danes je boj na desnem krilu

bi pa tudi bil mogel sovražiti ljubljene Bogomira? Za vsakega je imel prijazno besedo, za vsakega odprto srce. In to njegovo srce je bilo tudi veliko in prijateljsko za vse dobro. Gorelo mu je za pravico in srečo svojega bližnjega. Posebno mu je utripalo srce za Slovence in sploh za Slovane. Videl je krivice in zatiranje, kateremu so podvrženi, in zasovražil je iz dna ognjevitega svojega srca zatiratelje, tem bolj je pa vzljubil Slovence; z njimi se je veselil in z njimi je tudi žaloval.

Rodil se je moj nepozabni Mirko v Cerovem. Očeta je izgubil že v zorni mladosti, a tem tesneje se je oklenil ljubice mame, ki ga je ljubila, kakor more ljubiti le materino srce. Pod njenim skrbnim varstvom je preživel skoro vse dni svojega kratkega življenja. Bili so to dnevi polni oživljajočih soljčnih žarkov, ki so ogrevali njegovo srce, da je postalo tako mehkočutno in nežno. V prvem in drugem gim. razreda se njegov um še ni bil popolnoma razvil in ni pokazal svoje prožnosti in velikih zmognostij. V tretji gimnaziji pa si je priboril odliko in od tedaj je bil vedno odličnjak. Učil se je lahko in pridobil si je posebno znanje v klasičnih jezikih, v katerih je v

divjal do večera. Glavne črte bitke so se včeraj raztezale 6 vrst daleč. Proti večeru so zavzeli Japonci dobro pozicijo pri Madjapu ter so prodirali še dalje proti severu, ne da bi se pa, kakor se zdi, približali svojemu cilju. Zgube Rusov v tej bitki so še znatnejše, nego pri Liaojangu, zgube Japoncev so morda še večje. Ob 2. uri popoludne je japonska pehota zasedla Jansutun.

General Kuropatkin poroča v neki brzobjavki od 7. t. m.: Na desnem bregu reke Šaho je sovražnik ponovno napal naš oddelek v fronti vasi Jansutun in Juanbuatan, toda bil je odbit. Vsi energični napadi na hriba Putilov in Novgorod, tako tudi vsi ponočni napadi na Kandolisan, so bili odbiti. Sem ter tje so prišli Japonci, ki so nas za hrbtom objeli, do žičnih ovir, streljali na lastne vojake, katere so držali za Ruse. — Oddelek, nahajajoč se v Ubenupuzi, je bil sinoči ob 8. uri napaden. Okolo polnoči je naš oddelek odbil sovražnika ter uplenil dve strojni puški. — Okolo 6 ure zjutraj so Japonci pričeli zopet ofenzivo. Napravili smo protinapad ter uplenili eno strojno puško. — Na levem krilu je mir.

Iz glavnega japonskega stana v okolici Sinčinga so v sredo sporočili: Dne 6. t. m. zjutraj so japonske vojne sile prodrle v smeri proti Huajjengu ter so najprej vzele Pinšipato in potem Huajjeng. Položaj blizu Tite je nespremenjen. Predpoludne so Japonci zasedli vztočni Hanhenpao, zapadno od železnice ter so potem odbili Ruse, ko so isti poskusili zopet vzeti ta kraj.

Dopisnik Reuterjevega biro v glavnem stanu generala Kurokija poroča od srede: Rusi so v minoli noči ostavili vso črto ob reki Šaho ter se umikajo sedaj proti severu. Japonci jih preganjajo. Pred umikanjem so Rusi zažgali velike zaloge živil.

Petr. brz. agentura poroča dne 8. t. m.: V noči od 6. t. m. so Japonci z večimi vojnimi silami napadli sprednje ruske oddelke pri Čančupu ob železnici. Po več brezuspešnih napadih so se Japonci ustavili. Na obeh straneh so bile izgube velike. Oddelek generala Rennenkampfa je vnovič odbil napade Japoncev; v tem trenutku ni slišati streljanja topništva. Sedaj je mirno tudi na zapadu in na fronti ob reki Šaho.

„Petrograjska brzobjavna agentura“ poroča: V sredo so Japonci napadli naše pozicije severno od Mukdena. Pri vasi Budjasa, severo-zapadno od cesarskih grobov se vrši ljut boj. Naše sprednje čete se ostavile vas. Po noči so napadli Japonci vas Santaiti, severno od cesarskih grobov. Boj se nadaljuje. Na zapadni fronti so sprednje čete Japoncev dospete do Huanšana. Sedaj se sliši silno kانونado.

Nadaljna brzobjavka generala Kuropatkina od srede poroča: Danes nas je sovražnik napal na severnem boku ter pregnal manji oddelek sprednjih čet iz

resnici briliral. A tudi privatno se je pridno izobraževal, posebno zadnja leta in z raznimi študijami razširil svoje duševno obzorje. Veliko bi bili lahko še pričakovali od njega, še marsikaj bi bil nam ustvaril s svojim pronikujočim duhom, a nemila smrt je vničila vse.

Tesno mi je pri srečanju in solze mi silijo iz oči, ko se domislim, da ga ni več. Žal se mi neverjetno, nemogoče, da bi njegovo mehkočutno srce ne bilo več. V soboto je bil še v šoli, in danes, danes stoji že v mrzli grob. Še pretekli teden je bil čvrst, mladostno svež, in danes, danes ga že zakrije hladna prst. Še pred nekoliko dnevi mladenič poln naklepov in nade, danes pa že mrtev. Kedaj se bodo vresničili njegovi načrti, njegovi upi? Grozno mi doni nasproti trpka beseda: „Nikoli“. Ali ni vse to nemogoče, ali ni vse to neverjetno? Prijatelji, recite tolažilne besede: „Vse to je nemogoče, vse to je laž“. Dajte, recite, in večno bom vam hvaležen.

Težko nam je po njem, a mislim, da se je ločil tudi on težko od sveta in od lepih, solčnojasnih idealov. Nikoli ni občutil britkosti, ktere marsikoga srečajo že v mladosti. Sedanjost je bila zanj tudi lepa in jasna, saj je živel pri svoji ljubi

vasi Padiasa, dve vrsti severno-zapadno od vasi Taentun, pri čemer je bil ubit vodja oddelka, polkovnik generalnega štaba in vitez Jurjevega reda, Zapoljskij, ki se je posebno s svojo hrabrostjo odlikoval. Sovražni napad na severne pozicije pri Mukdenju je bil odbit, pri čemer je imel sovražnik velike izgube. Na zapadni fronti je napal sovražnik naše pozicije pri vasi Niusitunu, toda bil je odbit. Na protinadu so naše čete vjele mnogo Japoncev. Na vseh drugih pozicijah je minul dan brez boja.

Brzobjavka generala Saharova na generalni štab od 9. t. m. poroča: Na severni fronti je sovražnik po noči večkrat silno napal naše pozicije toda vsakrat je bil odbit. Na vseh drugih pozicijah je bil po noči mir.

„Times“ poroča iz Petrograda od 8. t. m.: Ruske izgube v prvih desetih dneh, kar traja bitka, znašajo po uradnih podatkih 33.000 mož, med temi 830 častnikov.

V Tokiju se meni, da so Japonci v zadnji bitki izgubili 50.000 mož. — Skupna izguba na obeh straneh znaša nad 100.000 mož. Japonci hočejo, kakor se sodi, prestriči železniško zvezo severno nad Mukdenom, tako da preostaja Rusom za umikanje le cesta in mala železnica Fušun-Tieling.

Maršal Ojama je 8. t. m. sporočil, da so bili Rusi na vseh straneh poraženi. V sredo zjutraj so se baje pričeli umikati. Japonci so energično pričeli preganjati Ruse.

„Echo de Paris“ je prejel iz Petrograda nastopno poročilo od četrtka zjutraj: Ravnokar dospel depeše z bojišča poročajo, da je Kuropatkin primoran zapustiti svoje pozicije v centru in na desnem krilu, ostaviti Mukden ter se umakniti v Tieling. En del armade se baje umakne preko Fušuna. Sodi se, da je položaj Kuropatkinov zelo kritičen, ker skušajo Japonci severno od Mukdena, da pristrižejo železnico in tako bi postalo umikanje skoraj nemogoče. Sodi se, da ne bodo zamogli Japonci radi utrujenosti preganjati Rusov.

Z bojišča prihajajo vedno bolj neugodne vesti za Ruse. Japonci so se že polastili Mukdena. Rusi se umikajo na celi črti. Bitka se še nadaljuje. Zadnje vesti, ki so vse z japonskih virov, so pa tako zmedene, da si človek ne more ustvariti na njih podlagi pravega pojma o položaju ruske armade, ki pa mora biti na vsak način skrajno kritičen.

Domače in razne novice.

Admiral Spaun. — Sinoči ob 10. uri 20 min. povrnil se je admiral Spaun, ki je predsedoval v Parizu komisiji, ki je preiskovala hulsko afero, zopet v Gorico. Na povratku iz Pariza mudil se je baron Spaun par dni na Dunaju.

Smrtna kosa. — Dne 6. t. m. umrl je v Nabrežini krojaški mojster g. Vekoslav Gerbec. Pokojnik bil je doma

mami. In prihodnost? Tudi ta se mu je prijazno smejala nasproti in ni skrivala nič takega, kar bi ga bilo vznemirjalo, strašilo: odprta je ležala pred njegovim duhom. Razsvetljevali so mu je lep, solčnojasni vzori in krepka energija, ktera si je želela dela. Velikokrat se je oklenil moje roke in mi je rekel: „Ti, ko bova jaz in ti dovršila študije, ko bom jaz profesor — klasični jeziki so se mu bili posebno priljubili — tedaj bova delala“ in od veselja so mu žarela lica. In jaz sem mu rekel: „Le tiho bodi, saj bo kmalu, še nekoliko let...“ „Da, da, kmalu, kako bo lepo...“ In povedal mi je vse svoje načrte, ktere je nosil v svojem mladostnem srcu in ktere je ljubil in se veselil ob njih. Imel je trden namen, da hoče vse tudi vresničiti; videl jih je pred sabo že vresničene. Samo na smrt, ktera je prišla najhitrejša in ktere ni pričakoval, na njo, ni mislil. Zato mislim, da mu je bilo slovo od sveta in lepih, ponosnih načrtov — težko. In sedaj, snivaš Ti tam v ozkem, mrzlem, nizkem grobu, kteri objemlje Tvoje veliko, gorko srce in s Tabo snivajo tudi ponosni in drzni načrti. Snivaj, spavaj mirno, dragi Mirko.

so v njem 2860 kron v bankovcih in vso ukradeni zlatanino.

Bošnjak — japonski major. — Pred leti je vstopil v japonsko vojno mornarico Bošnjak Sunarić, doma iz Dolca pri Travniku. Te dni je pisal Sunarić svojim sorodnikom, ki žive v Sarajevu. Kakor je povzeti iz pisma, se je Sunarić udeležil na japonskem brodogradbenem obleganju Port Arturja. Ker se je v boju odlikoval, je bil po kapitulaciji Port Arturja povišan v čast majorja ali pomorskega kapitana I. razreda.

Kako se je ujel? — Na nekem pariškem trgu se je zbrala pred dnevi velika množica gledalcev, ki so gledali, kako se je mučil neki kočijaž, da dvigne svojega konja. Med množico nahajala se je tudi prodajalka zelenjave iz okolice, ki se je vračala od tržnice. Žena je kupila tudi past za krte, ki jo je vtaknila v veliki svoj žep. Naenkrat začuje grozen krik, ki ga je zagnal zraven stoječi mlad gospod; ta je namreč posegel ženi v žep ter prišel s svojo roko v odprto past. Žepnega tatu, ki mu je past odtrgala dva prsta, so morali nezavestnega odnesti.

izvirni okus kave dosegate s prinesenim

Vydrove žitne kave

POSKUSITE! — Varnost, dragocinstvo, Polina 5 kg. pošljo 4 K. 00 h. franco.

„DOMAČI PRIJATELJ“

Vydrove lekarna filijalizacija Praga-1711.

ZAHVALA.

Za mnogobrojne dokaze srčnega sočutja prilikom bolezni in smrti našega preljubljenega in nepozabnega brata,

Alojzija Gerbec-a,

izrekamo tem potom svojo najiskrenejšo zahvalo preč. g. kuratu Angelju Čargo za vodstvo lepega spreveda, vsem Nabrežincem, kakor tudi vsem prijateljem in znancem iz Komna in iz Gorice. Nadalje se srčno zakvaljujemo vrlim nabrežinskim pevcem za lepo nagrobnico, in vsem drugim, kateri so spremlili v tako obilnem številu zemске ostanke predraga ranjkega k večnemu počitku.

Dobrotljivi Bog vsem stoterno pomiri!

Nabrežina, dne 8. marca 1906.

**Žaljuoči
bratje in sestre.**

Pater E. Leitner,

provincijal in nadzr. v bolnišnici usmiljenih bratov v Gradcu, je in še uporablja z najboljšim uspehom proti kataru v želodcu in v črevesih, pa tudi proti obolestim v jetrih

Želodčno tinkturo

Gabr. PICCOLI-ja, dvornega založnika Nj. Svetosti in lekarja v Ljubljani.

Ena steklenica velja 20 vinarjev in se vnanja naročila izvršujejo z obratno pošto.

Čudovitost!

325 kosov za 2 gld. 10 kr.

Krasna ura z lepo verižico, točna, z 2-letnim jamstvom; izborna Laterna Magica s 25 krasnimi slikami, zelo zabavna; 1 elegantna zaponka najnovejši facon, 1 lepa kravatna igla s simli-brilantom, 1 prekrasni koljer iz orijental-skih biserov, najmodernejši nakit za dame s pat. zaklepom, 1 krasna usnjata denarnica, 1 eleganten ustnik za smodke z janterjem, 1 garnitura najfinejših Doble zlatih gumbov s pat. zaklepom za srajce in zapestnike, 1 žepni nož iz niklja, krasno toaletno ogledalo, belg. steklo v zaklopnici, 20 reči za pisalne potrebšćine in 200 kosov raznih reči za domačo rabo. 325 kosov z uro, katera je sama toliko vredna, se dobi proti poštnemu povzetju za 2 gld. 10 kr. od zaloge S. Kohane, Krakovo št. 16. Za nepristoje se denar vrne. Veliko pohvalnih pisem.

Rojaki!
kupujte narodni kolek!

MÈD
zajamčeno-pristen

se prodaja na drobno v svečarni
J. KOPAČ
Gorica, ulica Sv. Antona št. 7
po sledečih cenah:
Med izpihani pomladanski beli kg K 1'20
" " jesenski " " " 1'20
" v satju " " " " 1'—
" cejen " " " " " 1'—
" za pitanje čebel " " " " 1'20
Na debelo po znanih cenah.

Jakob Miklus
mizar in lesni trgovec
v Podgori, na voglu novega železniškega mosta
(na cesti, ki pelje proti Gradiški) ter podružnica za Soškim mostom pri Pevmi
Trguje tudi z **opeko**, ima veliko zalogo vsakovrstnega trdega in mehkega lesa domačega in tujega, veliko zalogo pohištva, vinskih posod, stikalnic itd.

Anton Fon,
klobučar in gostilničar,
Semeniška ulica št. 6,
ima bogato zalogo raznovrstnih klobukov
ter toči v svoji krčmi pristna domača vina
in postreže tudi z jako ukusnimi jedili.

Anton Kuštrin
v Gosposki ulici št. 25, v Gorici,
priporoča častiti duhovščini in slavnemu občinstvu v mestu in na deželi svojo trgovino jedilnega blaga n. pr. kavo Santos, Sandomingo, Java, Cejlon, Portoriko i. dr. Olje: Lucca, St. Angelo, Korfu istersko in dalmatinsko. Petrolej v zaboju. Sladkor razne vrste. Moko št. 0, 1, 2, 3, 4, 5. Več vrst riža. Mljsveče prve in druge vrste, namreč od 1/2 kila in ob enega funta. Testenine iz tvornice Znidarski & Valenčič v Il. Bistrici. Zveplenske družbe sv. Cirila in Metoda. Moka iz Majdičevega mlina v Kranju in z Jochmann-ovega v Ajdovščini. Vse blago prve vrste.

Ivan Bednařik
priporoča svojo
knjigoveznicu
v Gorici
ulica Vetturini št. 3.

Lekarna Cristofoletti,
v Gorici na Travniku.

Trskino (štokfiževo) jetrno olje

Posebno sredstvo proti prsnim boleznim in splošni telesni slabosti.

Iz virna steklenica tega olja naravno-rmene barne po K 1'40, bele barve K 2

Trskino železno jetrno olje. Trskino jetrno olje se železnim jodecem. S tem oljem se ozdravejo v kratkem času in z gotovostjo vse kosno bolezni, žlezni otoki, gošće, malokrvnost itd. itd.

Cena ene steklenice je 1 krono 40 vinarjev.

Opomba. Olje, katerega naročam direktno iz Norvegije, preišće se vedno v mojem kem. laboratoriju predno se napolni steklenice. Zato zamorem jamčiti svojim č. odjemalcem glede čistote in stalne sposobnosti za zdravljenje.

Cristofolettijska pijača iz kine in železa
najboljši pripomoček pri zdravljenju s trsknim oljem.
Ena steklenica stane lono 60 kr. v. n.

Zdravje je največje bogastvo!

Kapljice SV. MARKA

so glasovite in nenadkriljive in se posebno uporabljajo za notranje in zunanje bolezni.

Osobito odstranjujejo trganje in otekanje po kosteh v nogi in roki ter ozdravijo vsak glavobol. Učinkujejo nedosegljivo in spasonosno pri želočnih boleznih, ublažujejo katar, urejujejo izmeček, odpravijo naduho, bolečine in krče, pospešujejo in zboljšujejo prebavo, čistijo kri in čreva. Preženo velike in male gliste ter vse od glist izhajajoče bolezni. Delujejo izborno proti hripavosti in prehlajenju. Lečijo vse bolezni na jetrih in slezih, preženejo mrzlico in vse iz nje izhajajoče bolezni. Te kapljice so najboljšo sredstvo proti maternici in madronu in ne bi smele manjkati v nobeni hiši. Dobivajo se samo: **Mestna lekarna, Zagreb**, zato najprej naročite točno pod naslovom:

Mestna lekarna, Zagreb, Markov trg 95, tik cerkve sv. Marka

Denar se pošilja naprej ali pa povzame. Manj kot ena dvanajtorica se ne pošilja. Cena je naslednja in sicer franko: 1 ducat (12 steklenic) 4 K, 2 ducata 8 K, 3 ducate 11 K, 4 ducate 14-60 K, 5 ducatev 17 K. — Imam na tisoče priznalnih pisem, da jih ni mogoče tu tiskati, zato navajam samo imena nekaterih gg., ki so s posebnim vspehom rabili kapljice sv. Marka ter popolnoma ozdravili: Iv. Baretinčič, učitelj; Janko Kisur, nadlogar; St. Borič, župnik; Zofija Vukelič, šivilja itd. itd.

Ustanovljena l. 1360. **Mestna lekarna, Zagreb, Markov trg 95, poleg cerkve sv. Marka.**

Naznanilo.

Podpisani si usojam naznanjati slavnemu občinstvu v mestu in na deželi, da sem otvoril v prejšnjih prostorih »Mizarske zadruge« v Solkanu svojo veliko delavnico (tovarno)

pohištva vseh slogov

od najpreprostejšega do najmodernejšega.

Sprejemam vsakovrstna dela tudi po posebnih načrtih ter jamčim glede svoje tehnične naobrazbe za precizno in v vsakem pogledu zadovoljivo dovršilo. Cene so take, da se ni bati nikake konkurence.

Za obilna naročila se toplo priporočam z odličnim spoštovanjem

Fr. Srebrnič, mizarski mojster v Solkanu.

Anton Ivanov Pečenko, Gorica

Velika zaloga
pristnih belih in črnih vin iz lastnih in drugih priznanih vinogradov.

Zaloga piva
Auerjevih dedičev v Ljubljani, in pilsenskega piva »prazdroj« iz sloveče češke »Mešćanske pivovarne«.

Dostavlja na dom in razpošilja po železnici na vse kraje avstro-ogerske monarhije vsodih od 56 l naprej. Na zahtevo pošilja tudi užorce.

Zaloga ledu, katerega se odaja le na debelo od 100 kg. napej.

Cene zmerne. Postrežba poštena in točna.